

MDO-OVERDRACHT

Overstap van PO naar VO met intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften Het multidisciplinair overleg: MDO – overdracht

Het multidisciplinair overleg: MDO - overdracht

Als een leerling binnen het voortgezet onderwijs intensieve **ondersteuning** nodig heeft, die de basisondersteuning overstijgt¹, wordt er voor de overstap naar het voortgezet onderwijs een multidisciplinair overleg (MDO) geïnitieerd door de basisschool. Het multidisciplinair overleg of rondetafelgesprek is een versterking van het educatief partnerschap met ouders², de leerling en andere belangrijke betrokkenen. Ook de vo-school waar de leerling zich wil aanmelden is deelnemer van dit MDO-O. Doel van het overleg is in gezamenlijkheid vaststellen **welke extra onderwijs-ondersteuning** bovenop de basisondersteuning de leerling nodig heeft, om succesvol te kunnen zijn in zijn of haar leerontwikkeling binnen het voortgezet onderwijs.

Op basis van de vastgestelde extra onderwijs-ondersteuningsbehoeften onderzoekt de vo-school vervolgens of de gewenste ondersteuning daadwerkelijk geboden kan worden.

Als de vo-school de gewenste ondersteuning kan bieden, dan wordt de leerling op de school geplaatst. In onze regio geldt bovendien de afspraak dat als er op de school geloot moet worden deze leerlingen al vóór de loting geplaatst mogen worden.

Kan de vo-school de ondersteuning niet bieden, dan zal deze school, conform de zorgplicht, in overleg met de ouders een passend onderwijsaanbod elders binnen het samenwerkingsverband doen. De zorgplicht betekent dus niet automatisch plaatsingsplicht; plaatsing hangt af van de uitkomst of de vo-school de gewenste extra ondersteuning kan bieden.

STAPPENPLAN VOOR DE MDO-OVERDRACHT

- a) De basisschool signaleert de leerlingen die in aanmerking komen voor het MDO. Dat zijn leerlingen die méér ondersteuning nodig hebben dan wat het VO onder 'basisondersteuning' verstaat; het is daarom van belang dat de basisschool ervan op de hoogte is welke ondersteuning onder de basisondersteuning valt.
Het is wenselijk om het eerste gesprek met ouders aan te gaan aan het begin van groep 7, zodat ouders in dat jaar zich al kunnen oriënteren op het VO.
Let op: Als aanmelding op een zorgschool overwogen wordt, moet reeds in groep 7 gestart worden met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) of een ander document waarin de onderwijs-ondersteuningsbehoefte van de leerling is beschreven, met de door de basisschool ingezette acties.
- b) Ouders gaan zich (in groep 7) oriënteren op mogelijke VO-scholen, bijv. door het bezoek aan open dagen, en geven de uiteindelijke keuze door aan de basisschool.
- c) De basisschool, de ouders en de leerling bereiden zich (begin groep 8) samen voor op het MDO door het beantwoorden van de vragen uit het MDO-formulier (zie hieronder). Daarbij

¹ Voor een beschrijving van wat onder basisondersteuning valt: zie De Overstap of de website van het swv: <http://www.samenwerkingsverband-zuid-kennemerland.nl/wp-content/uploads/2017/05/160524-basisondersteuning-Zuid-Kennemerland.pdf>

² Waar *ouders* staat kan ook verzorgers of gezagdragers gelezen worden.

wordt waar mogelijk al rekening gehouden met de keuze van de VO-school. De ouders krijgen een “publieksversie” van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, zodat zij weten welke ondersteuning er mogelijk is en wat zij verwachten kunnen. Zie <http://www.samenwerkingsverband-zuid-kennemerland.nl/wp-content/uploads/2017/12/171129v-publieksversie-definitief-1.pdf>.

- d) De basisschool initieert de MDO-overdracht door een afspraak te maken met de VO-school, indien mogelijk vóór de kerstvakantie³. Het ingevulde formulier, zie hieronder, wordt opgestuurd naar de desbetreffende VO-school. De VO-school gaat altijd in op het verzoek om een MDO-O. Dit betekent niet automatisch dat de VO-school plaatsingsplicht heeft: plaatsing hangt af van de uitkomst of de VO-school de gewenste ondersteuning kan bieden. Als de VO-school die ondersteuning kan bieden, wordt de leerling buiten een eventuele loting gehouden. Daarom moet het MDO bij voorkeur vóór 1 maart (zorgscholen: 15 februari) gehouden zijn; de leerling moet immers tijd hebben om zich bij een andere school aan te melden als de eerste school de ondersteuning niet kan bieden.
- e) Is het te spannend voor een leerling om aan te sluiten bij de MDO-overdracht, dan kan er ook gekozen worden voor andere opties zoals:
- De leerling zet zijn verhaal op papier en geeft dit mee aan de ouders voor het gesprek
  - De leerling vertelt zijn deel in een apart gesprek met ouders, IB'er of eigen leerkracht
  - De leerling kan de eerste of de laatste 10 minuten van het gesprek aansluiten
  - De leerling heeft zijn/haar perspectief op zijn/haar ondersteuningsbehoeften, samen met zijn ouder(s)/verzorger(s) op papier gezet en dit wordt voorgelezen
  - De leerling kan aan de MDO-overdracht deelnemen vanaf thuis met behulp van skype
- f) Het doel van de MDO-overdracht wordt helder gecommuniceerd naar alle betrokkenen. De afspraken uit het MDO worden naar iedereen teruggekoppeld.

stap	wanneer	actie	door wie
1	Begin groep 7	Gesprek over ondersteuningsbehoefte: overstijgt deze de basisondersteuning? Zo ja, dan:	Basisschool - ouders
2	Begin groep 7	Start OPP / documentatie	Basisschool
3	Groep 7	Oriënteren op vervolgscholen	Ouders en leerling
4	Groep 8 1 nov – 15 feb	Basisschool initieert MDO-O met VO-school; vaststelling van de ondersteuningsbehoefte	Basisschool
5	Tot 6 weken na MDO + ev. 4 weken verlenging	Onderzoek of VO-school gewenste extra ondersteuning kan bieden	VO-school
6	Zo snel mogelijk maar uiterlijk na 10 weken	Uitslag onderzoek a. VO-school kan extra ondersteuning bieden: plaatsing	VO-school

³ in sommige situaties zal de basisschool de M8-toets willen afwachten voor een definitief advies

		<ul style="list-style-type: none"> b. VO-school kan extra ondersteuning niet bieden: zorgplicht → VO-school doet ander passend aanbod c. Gewenste ondersteuning valt binnen basisondersteuning: leerling wordt op reguliere data aangemeld en doet mee aan loting; zorgplicht gaat pas in als leerling ingeloot is d. Bij zorgscholen (Daaf, Paulus, Tender): als de zorgschool de gewenste ondersteuning kan bieden, maar vol zit, wordt een passend aanbod op een reguliere school met lwoo gedaan. 	
--	--	--	--

Kaders voor de MDO-overdracht

VASTGESTELD IN DE LEDENRAAD SWV-VO OP 21-6-2017

Situatie vóór Passend Onderwijs

Voor de invoering van Passend Onderwijs in 2014 bestond er in de regio Zuid-Kennemerland een regeling waarbij leerlingen met een 'rugzakje' (REC-indicatie) vóór de reguliere aanmelddata aangemeld konden worden bij een VO-school. Deze leerlingen bleven buiten de loting, om de meest geschikte plek voor deze leerlingen te kunnen garanderen.

De REC-indicatie was een slagboom: hij werd volledig toegekend of helemaal niet, je kon geen halve of driekwart rugzak krijgen. Daarmee werd de ondersteuningsbehoefte van veel leerlingen niet erkend. De invoering van Passend Onderwijs betekende het einde van deze slagboom; voortaan werd gekeken naar de mate van ondersteuning die elk individueel kind nodig had.

Situatie sinds Passend Onderwijs

Binnen het samenwerkingsverband is vastgesteld welke onderwijssteuning iedere VO-school kan (of zou moeten kunnen) bieden. Dat is de basisondersteuning. Leerlingen die niet genoeg hebben aan die basisondersteuning kunnen extra ondersteuning krijgen in de trajectvoorziening of d.m.v. een individueel arrangement. De vroegere rugzakjesleerlingen behoren meestal tot die categorie, maar ook leerlingen die vroeger net niet in aanmerking kwamen voor een REC-indicatie. Zo kan beter maatwerk aan elke leerling geboden worden.

SWV Zuid-Kennemerland heeft afgesproken dat de leerlingen, die meer ondersteuning nodig hebben dan de basisondersteuning biedt, overgedragen worden met een multidisciplinair overleg, een MDO-O. Daaraan gekoppeld is de regionale afspraak dat deze MDO-leerlingen, net zoals vroeger de rugzakleerlingen, buiten de loting kunnen blijven.

Afspraken

Om duidelijkheid te scheppen over de rechten en plichten die die gekoppeld zijn aan een MDO-O,

maken we de volgende afspraken:

1. Voor een leerling wordt een MDO-O met een VO-school aangevraagd als de basisschool in overleg met de ouders oordeelt dat de leerling **meer ondersteuning nodig heeft dan de basisondersteuning⁴ biedt**;
2. ALLEEN de basisschool kan een MDO-O met een VO-school aanvragen;
3. De VO-school gaat altijd in op het MDO-O-verzoek;
4. Om de ondersteuningsbehoefte van de leerling te onderbouwen tijdens het MDO-O, levert de basisschool vooraf het ingevulde MDO-formulier, en bij voorkeur ook het ontwikkelingsperspectiefplan van de leerling, of een ander document waaruit de reeds ingezette acties blijken;
5. Voor leerlingen over wie extra informatie uitgewisseld moet worden m.b.t. ondersteuning die *binnen* de basisondersteuning valt, volstaat een warme overdracht tussen de professionals van beide scholen; deze leerlingen doen mee aan de loting;
6. Plaatsing vóór de loting is een voorrecht dat in Zuid-Kennemerland verleend wordt aan leerlingen die specifieke extra ondersteuning nodig hebben; het is geen wettelijke plicht voor de VO-scholen;
7. Het voeren van een MDO-O betekent niet automatisch ook plaatsingsplicht; er zijn drie mogelijkheden:
  - a) De leerling heeft ondersteuning nodig die de basisondersteuning overstijgt én de VO-school kan de gewenste ondersteuning bieden → de leerling wordt vóór de loting geplaatst
  - b) De leerling heeft ondersteuning nodig die de basisondersteuning overstijgt maar de VO-school kan die niet bieden → de VO-school heeft zorgplicht
  - c) De leerling heeft niet die mate van ondersteuning nodig dat het de basisondersteuning overstijgt → de leerling kan pas op de reguliere aanmelddata aangemeld worden en loot mee. Als de leerling uitgeloot wordt heeft de VO-school geen zorgplicht
8. Als de VO-school tijdens of na het MDO constateert dat de leerling niet is aangewezen op extra ondersteuning in de vorm van trajectbegeleiding of een individueel arrangement, deelt zij dit beargumenteerd mee aan de PO-school en de ouders. De VO-school meldt dit ook aan het bestuur van de basisschool en de beide samenwerkingsverbanden PO en VO. Bestuur en swv's gaan in gesprek met de basisschool. De leerling blijft niet buiten de loting. Pas als de leerling ingeloot wordt op de school gaat in dit geval de zorgplicht in. Bezwaar tegen de constatering dat de leerling niet is aangewezen op extra ondersteuning kan volgens de gebruikelijke klachtenprocedures kenbaar gemaakt worden;
9. Ter aanvulling: voor leerlingen die zich aanmelden bij een zorgschool (Daaf, Paulus, Tender) en voor leerlingen met leerachterstanden gecombineerd met sociaal-emotionele problematiek, die een niveau-advies "vmbo theoretische leerweg" krijgen, wordt altijd een MDO-O gevoerd.

Hieronder staat het formulier 'vragenlijst MDO-overdracht':

---

⁴ Zie voor een beschrijving van de basisondersteuning de website van het swv:

<http://www.samenwerkingsverband-zuid-kennemerland.nl/wp-content/uploads/2016/06/160524-basisondersteuningsprofiel.pdf>

**Multidisciplinair overleg [*naam leerling*] voor het vaststellen van de extra onderwijs-
ondersteuningsbehoeften in het voortgezet onderwijs**

Basisschool:

Datum:

Intern begeleider/coördinator zorg:

Notulist:

Aanwezigen: [*naam*][*functie*][*e-mail*]

Doel van het MDO: Vaststellen welke **extra onderwijs-ondersteuningsbehoeften** [*naam leerling*] heeft om succesvol te kunnen in zijn of haar leerontwikkeling binnen het voortgezet onderwijs

Stel onderstaande vragen aan

- a. de leerling**
- b. de ouders**
- c. de basisschool**
- d. andere betrokkenen**

Vragenlijst

Welke extra ondersteuning in het voortgezet onderwijs heeft de leerling nodig

- 1. op school?** [zelfredzaamheid, schoolse vaardigheden, schoolplein, gangen, vrije momenten, pauzes, contacten met anderen, enz.]
- 2. in de klas?** [klasgenoten, contact, hulpmiddelen, enz.]
- 3. t.a.v. de docenten/mentor?**
- 4. bij het leren?** [t.a.v. leerstoornissen, hulpmiddelen, huiswerk, zelfstandigheid, instructie, leren leren, plannen, aantekeningen maken]
- 5. bij specifieke vakken?** [aanpassingen of ondersteuning]
- 6. fysiek of sociaal-emotioneel?** [gesprekken, aanpassingen, hulpmiddelen enz.]
- 7. Wat heeft hij/zij nodig van de ouders?**
- 8. Wat heeft hij/zij nodig van anderen?**
- 9. Sterke kanten van de leerling zijn?**
- 10. Het gaat goed met de leerling als....**
- 11. Extra begeleidingstips**

Noteer de onderwijs-ondersteuningsbehoeften op bovenstaande elf gebieden, zoals die zijn vastgesteld nadat alle betrokken antwoord hebben gegeven op deze vragen.

Tips voor de voorzitter - tijdens het MDO:

- Laat de betrokkene zijn/haar verhaal doen en vraag door als zaken niet duidelijk zijn
- Stel aan alle betrokkenen dezelfde vragen [zie format]
- Let op de balans in spreektijd voor alle betrokkenen
- Onderbreek de betrokkene niet door zijn/haar perspectief ' ter discussie te stellen'
- Vat de informatie na spreektijd samen en check of dit juist is
- Bij aannames of veronderstellingen, checken bij de betrokkenen of dit klopt
- Als alle betrokkenen aan het woord zijn geweest, kan er worden ingezoomd op eventuele onduidelijkheden
- Beschrijf de benoemde extra ondersteuningsbehoeften woordelijk [vermijd interpretaties]